

TÖÖINSPEKTSIOON
Kommentaär
4.05.2015

Lugeja küsib: Koolihoone rekonstrueerimisel paigaldati trepi käsipuu vahetusse lähedusse keskküttetoru. Toru pinnal võib temperatuur olla kuni 70°C. Kas kuumu toruga kokkupuutumise vältimiseks peab tööandja võtma tarvitusele abinõusid?

Vastab Tööinspektsiooni töökeskkonna nõustamise osakonna konsultant Indrek Avi: Töötervishoidu ja tööohutust reguleerivates õigusaktides ei ole sätestatud materjali pinna temperatuure, millest alates on vajalik töötajat kaitsta kuumaga kokkupuute eest. Samas sätestab töötervishoiu ja tööohutuse seadus üldpõhimõtte, mille kohaselt kujundab ja sisustab tööandja töökoha nii, et on võimalik vältida tööõnnetusi ja tervisekahjustusi ning säilitada töötaja töövõime ja heaolu.

Naha põletuse tekkimise võimalikkus sõltub neljast tegurist: pinna temperatuurist ja tekstuurist, materjali soojusjuhtivusest ning ajast, millal inimese nahk on kokkupuutes kuumaga. Sileda metalltoru puhul sõltub põletuse tekkimise võimalikkus ennekõike materjali pinna temperatuurist ja sellega kokkupuute ajast.

Olenevalt olukorrast võivad kuumade pindadega kokku puutuda lapsed, eakamad või puudega inimesed. Inimese võime reageerida tahtmatule kontaktile valuaistingut tekitava kuumaga sõltub eest, reageerimiskiirusest ja muudest iseärasustest. Minimaalseks tahtmatu kokkupuute reageerimisajaks loetakse 0,5 sekundit. Inimese iseärasusi arvestavaks kokkupuute reageerimisajaks loetakse nelja sekundit.

Kokkupuutest metallpinnaga, mille temperatuur on 67°C, tekib nahapõletus 0,5 sekundi möödumisel. Kokkupuutest metallpinnaga, mille temperatuur on 58°C, tekib nahapõletus 4 sekundi möödumisel. Põletuse raskusaste suureneb kokkupuute aja pikenedes ning kõrgema temperatuuri korral. Kergema põletuse korral saab kahjustada naha pealmine kiht, mille tagajärjel tekib naha punetus, turse, halvemal juhul kahjustub ka naha aluskude ja tekivad villid. Raskema põletusega saavad kahjustada naha sügavamad kihid ning nahk võib olla mustjas ning tihke.

Tööandja peab tarvitusele võtma abinõud kuumadest metallpindadest tuleneva terviseriski vähendamiseks alates temperatuurist 67°C ning kuna inimese reageerimisajaks võib olla kuni neli sekundit, on mõistlik abinõusid rakendada alates 58°C. Võimalusel tuleks vähendada torustikus oleva aine temperatuuri sobivale tasemele. Kui see pole võimalik, on levinud meetmeks torustiku isoleerimine halvasti soojust juhtiva materjaliga. Samuti võib kasutada piirdeid või viia torustik haardeulatusest kaugemale.

Nimetatud põhimõtteid tuleb järgida igas töökeskkonnas, kus töötajatel on võimalus kokku puutuda kuumaga, sealhulgas töövahendi kasutamisel ja töötamisel küttekehade lähedal. Abinõude tarvituselevõtmine ja ennetustegevus on ka põletusohu korral tööandja korraldada.

Lisainfo:
Kaja Tamm
Teabespetsialist
Teabeosakond
Tööinspektsioon